

Võimlemisõpetaja terav keel peletab

Normi täitmise nimel ei pea pingutama

KRISTEL KIRSS

Karl (10) kurtis pärast kooli emale, et kehalise kasvatuse tunnis olid seekord väga rasked harjutused. Veidi aja pärast läks poisi kube tursesse.

Ema viis Karli kiiresti Tallinna lastehaiglasse, kus poissi kohe opereeriti. Tal oli song.

Karli (10) meenutusel hakkas tal kohe pärast kehalise kasvatuse tunni paha. "Kui tunnis keegi harjutusega toime ei tule, hakkab õpetaja kohe riidlema. Mina ei tahtnud pahandada saada," seletab Karl.

Tallinna lastehaigla lastearsti Kaja Leito sõnul võib song tekkida igas vanuses. "Mõnel inimesel on songa tekkimise võimalus lihtsalt organismis olemas – kõhulihaste pingetõttu sopistub see välja," selgitab Leito.

Leito sõnul ei satu siiski lastehaiglasse kuigi palju koolis trauma või tervisehäire saanud lapsi.

Õpetaja arvustab välimust

Ühes Tallinna gümnaasiumis õppiv Kerli (14) kurdab, et kehalise kasvatuse õpetaja teeb talle pidevalt märkusi figuuri kohta. "Ma tean ise ka, et olen paksem kui teised," tunnistab Kerli, kes kannab võimlemistundides kehavormide varjamiseks pikemat T-särki. "Aga miks peab õpetaja mulle veel kõigi kuuldes hõikama, et liigutagu ma oma pekki kiiremini," on tüdruk solvunud.

Et pilkavatest märkustest pääseda, hankis Kerli endale arstilt vabastuse kehalise kasvatuse tundidest. "Kui õpetaja seda kuulis, ütles ta jälle kõigi kuuldes, et söögu ma vähem ja liikugu rohkem, siis pole ma nii rasvane ja haige," räägib Kerli.

Kerli sõnul käskis sama õpetaja ühe klassi tüdrukutel tunni alguses käed üles tõsta ja sikutas neid kaenlaalustest karvadest, sest need olid raseerimata.

Ka lastearst Kaja Leito on vastuvõttudel kuulnud kehalise kasvatuse õpetajatest, kes on oma terava keelega õpilasele tunnis kaasatagemise ebaseadlikuks muutnud.

Arsti meelest on kehalise kasvatuse tunni juures kõige olulisem, et õpilane sellest rõõmsal meelel osa võtaks. Leito ise ei panekski selles tunnis hindeid, piisaks arvestusest.

"Täiskasvanute ülesanne on lastest terved ja tugevad inimesed kasvatada ning just seda eesmärki peaks kehalise kasvatuse tund toetama," märgib Leito. "Kuid päris lõdvaks distsipliini muidugi ka lasta ei tohiks."

Haridusministeeriumi järelevalvetalitluse juhataja Meelis Kond tunnistab, et aeg-ajalt jõuab ka te-

Kehalise kasvatuse tund peaks ennekõike pakkuma liikumisrõõmu.

RAIGO PAJULA

mani vanemate kaebusi kehalise kasvatuse õpetajate aadressil. Kondi sõnul ollakse kõige sagedamini rahulolematud õpetajatega, kes vanast harjumusest sunnivad lapsi täie jõuga pingutama, justkui peaks ikka veel VTK-norme täitma.

Tund peab olema võimetekohane

"Normatiivnõudeid ei ole enam," kinnitab Kond. "Lähtuda tuleb iga õpilase isikust ja tema võimetest. Kehalise kasvatuse tund ei tohiks olla ellujäämise kool. Tunni eesmärk peaks olema spordi vastu huvi äratamine, mitte tippspordi harrastamine."

Tallinna 21. keskkooli kehalise kasvatuse õpetaja Indrek Vahtra kinnitusele järgivad tema kolleegid tundide läbiviimisel haridusministeeriumis koostatud soovituslikke normatiive. "Kui võrrelda neid VTK-normidega, siis on need tunduvalt madalamad," ütleb Vahtra. Ta lisab, et suuresti on iga õpetaja enda otsustada, mida ta õpilastelt nõuab. "Ent arvestatakse ka iga lapse võimeid," kinnitab Vahtra.

Kehalise kasvatuse õpetaja hinnangul on õpilaste tervislik seisund üldse viimastel aastatel halvenenud. Kehalise kasvatuse tunnid, mis on mõeldud just noore organismi tugevdamiseks ja karastamiseks, jäävad aktiivsetest kaasatagijatest aina tühjemaks.